

el, s Dózsa szellemét újraélesztették. A századforduló plebejus forradalmárai és agrárszocialistái megint a példaadó ősök nevével riasztgatták-fenyegették a nagybir- tokosok-finánciókések Magyarországot, öntöttek hitet és erőt táboruk tagjaiba. Őt vállalták közülük a legnagyobbak: Ady Endre és Áchim L. András is. Dózsa György szelleme ettől kezdve szinte szüntelenül lázított. Volt miért és volt mi ellen. A nép- nek nevében követeltek jogot és új rendet Magyarország haladó-forradalmi erői a két háború között is.

Hűség a néphez, hagyományaink folytonosságához, tisztelgés az ősök, a bátrak s a vértanúk emléke előtt — mi mást szimbolizálhatna, hogy szellemi életünk leg- jobbjait ihlette azóta is alkotásra Dózsa György és felkelt népe. Illyés Gyula drá- mája, Juhász Ferenc eposza, az erdélyi Székely János hőskölteménye, a kolozsvári Szervátiuszok szobrai, Csoóri—Kósa filmdrámája jelzik a csúcspontokat. Egybecseng ezekkel végül az is, hogy az 500 éves születési évfordulót a hivatalos és országos megemlékezések rangjára emeltük.

„Örök dicsőség s az élők hálája övezze mindenkor az előttünk járt nemzedékek, a nép becsülettel élt neves és névtelen fiait, leányait.” A szavak e cikk megírásá- nak utolsó pillanataiban hangzottak el a magyar parlament történelmi fontosságú ülésén. Övezze és övezi, hiszen Dózsa Györgyöt — mondatja Illyés Gyula Annával iszonyatos látomását és a drámát is lezárva — „míg ember él, megölni nem lehet”.

